

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

W tej części dokumentu przedstawiono najistotniejsze założenia polityki społecznej Gminy Inowrocław na lata 2016-2022. Zostały one ujęte w formie wizji, misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

Adresaci Strategii

Kluczowym zadaniem władz Gminy Inowrocław jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: pomocy społecznej, sportu rekreacji, turystyki, edukacji, kultury i opieki zdrowotnej.

Zgodnie z powyższym założeniem, adresatami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022 są mieszkańcy Gminy Inowrocław, zarówno osoby samotne jak i rodziny, którzy wymagają pomocy w odzyskaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Wizja i misja rozwoju społecznego Gminy Inowrocław

Działalność gminy powinna cechować celowość, gdyż jedynie w wypadku podporządkowania tej działalności rygorom celowego i umiejętnie zorganizowanego postępowania staje się możliwe osiągnięcie wyznaczonych celów. Wynikają one przede wszystkim z potrzeby likwidacji barier i ograniczeń rozwojowych, a zarazem potrzeb jej mieszkańców. Realizacja celów

przyczyniać się będzie do rozwoju społecznego, przez aktywne działania zmierzające do likwidacji barier rozwojowych oraz przeciwdziałanie wszelkim patologiom społecznym. Zatem można przyjąć, że podstawą racjonalnego kształtowania rozwoju gminy jest określenie i wybór celów, co jest niezwykle trudnym przedsięwzięciem, gdyż istnieje wiele dotąd niezaspokojonych potrzeb społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych i ekologicznych.

Określając wizję podejmuje się próbę określenia przyszłego stanu, koncepcji przyszłości gminy. Z racji horyzontu czasowego wizji, powinna się ona opierać nie na kryteriach ilościowych, lecz również na kryteriach jakościowych. Formułując wizję należy wziąć pod uwagę zmienność otoczenia zewnętrznego jak też wewnętrznego gminy oraz możliwości realizacyjne wynikające z obecnego poziomu jej rozwoju. Wizja analizowanej gminy powinna przedstawiać się następująco:

Gmina Inowrocław wrażliwa na problemy społeczne, tworząca warunki dla godnego życia jej mieszkańców, uwzględniająca ich potrzeby zawodowe, edukacyjne, opiekuńcze i integracyjne.

Celowym wydaje się jednak określenie misji, jako generalnego celu kierunkowego gdyż misja jest opisem wizji i głównego pola działań gminy. Dobrze sformułowana misja powinna zawierać element marzenia z jednoczesnym wskazaniem operacyjnej drogi jej realizacji, powinna być zarazem ogólna i konkretna, a także lapidarna, lecz wiele sobą wyrażać. Zatem aby sformułować dobrą misję należy pogodzić wspomniane wcześniej sprzeczności, co nie jest łatwe. Stąd też misja gminy powinna przedstawiać się następująco:

Gmina Inowrocław poprzez systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych przeciwdziała wykluczeniu społecznemu osób i rodzin, których sytuacja życiowa uniemożliwia przezwyciężenie trudności własnymi siłami. Poprzez prowadzenie do integracji społeczności Gminy Inowrocław, wykorzystując aktualne warunki społeczno-geograficznych, oraz dostępne środki, umożliwi rozwój swoim mieszkańcom (szczególnie młodym) aby zapewnić im lepszą przyszłość.

Cele strategiczne i kierunki działań

Część programową Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Inowrocław na lata 2016-2022 usystematyzowano w formie priorytetów. Każdy z nich dotyczy innego wycinka rzeczywistości społecznej, jednakże są one ze sobą ściśle powiązane. Dlatego też należy je rozpatrywać łącznie jako elementy składowe wizji rozwoju, zaś wdrożenie założeń jednego obszaru będzie miało istotny wpływ na powodzenie pozostałych. Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty. Strategia, to sposób osiągania wyznaczonych celów przez sterowanie długofalowym rozwojem określonego układu – w tym przypadku gminy Inowrocław.

Strategia jest synonimem takich określeń jak: sposób, kierunek działania, droga postępowania. Powinna odpowiadać na pytanie: co musimy zrobić i dlaczego, aby lepiej rozwijać się i funkcjonować w przyszłości? Do podstawowych elementów strategii należy: rozpoznanie i ocena stanu istniejącego, wybór podstawowych problemów, cel strategiczny, cele szczegółowe, zadania związane z realizacją działań zmierzających do osiągnięcia celów, przewidywane efekty działań.

Opracowana strategia będzie podstawą do podejmowania bieżących i długookresowych decyzji wpływających na pożądane kierunki rozwoju, stymulacji zmian organizacyjnych i strukturalnych, kształtowania budżetu, ukierunkowania programów społecznych oraz mobilizacji społeczeństwa wokół najważniejszych problemów rozwoju naszej gminy.

Materiałem wyjściowym do opracowania strategii były dane zgromadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. Uzyskane informacje stanowiły podstawę do sporządzenia analizy SWOT, czyli bilansu mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wynikających z uwarunkowań zewnętrznych. W oparciu o powyższe materiały sformułowano cel strategiczny i cele operacyjne oraz zadania gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Realizacja strategii przewiduje współpracę różnych instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej, a także instytucji działających w zakresie polityki

społecznej, takich jak: edukacja, służba zdrowia, sądownictwo.

Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej gminy Inowrocław połączona z badaniami ankietowymi, pozwoliła wyodrębnić cel główny:

Zapewnienie mieszkańcom Gminy Inowrocław warunków harmonijnego rozwoju oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu i następujące cele strategiczne:

1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu.
3. Rozwój aktywnych form działań w zakresie wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Przeciwdziałania uzależnieniom ze szczególnym uwzględnieniem zagrożonych tym zjawiskiem dzieci i młodzieży.
5. Rozwój integracji mieszkańców Gminy Inowrocław.

CELE STRATEGICZNE

CEL GŁÓWNY

ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY INOWROCLAW WARUNKÓW HARMONIJNEGO ROZWOJU ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

CEL STRATEGICZNY 1

WSPIERANIE RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH

CEL OPERACYJNY 1. WZMACNIANIE KOMPETENCJI WYCHOWAWCZYCH RODZIN, PODNOSZENIE POZIOMU ICH FUNKCJONOWANIA

DZIAŁANIE	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Udzielanie przez GOPS wsparcia finansowego rodzinom znajdującym się w	GOPS	Liczba rodzin którym udzielono wsparcia; Liczba wydanych decyzji	Zapobieganie ubóstwu rodzin; Stała współpraca pracownika	Budżet samorządowy, województki i centralny, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

trudnej sytuacji materialnej		administracyjnych;	socjalnego z rodziną i właściwe rozeznanie potrzeb rodziny.		
Systematyczna, pogłębiona praca socjalna z rodzinami	GOPS	Liczba rodzin objętych pracą socjalną.	Prawidłowe rozeznanie potrzeb rodziny; Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców; Wspieranie rodzin różnymi formami pomocy.	Budżet samorządowy,	2016-2022
Zintegrowane działania na rzecz rodziny i dziecka poprzez współpracę jednostek oświatowych, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji	GOPS GZEAS UG Służba Zdrowia POLICJA	Liczba podjętych działań; Liczba rodzin objętych wsparciem.	Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi; Wielopłaszczyznowe wsparcie rodzin w wypełnianiu swoich funkcji; Rozwój interdyscyplinarnych form wsparcia.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

Praca asystenta rodziny w rodzinach przeżywających problemy wychowawcze	GOPS PCPR GZEAS POLICJA KURATORZY GKRPA	Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny; Liczba podjętych działań interwencyjnych.	Zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej; podniesienie kompetencji wychowawczych; poprawa funkcjonowania rodziny biologicznej; wzrost jakości sprawowanej opieki nad dzieckiem.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Realizacja i promocja Karty Dużej Rodziny	UG GOPS	Liczba rodzin którym wydana została Karta Dużej Rodziny; Ilość kampanii promujących Kartę Dużej Rodziny.	Stworzenie przyjaznego klimatu dla rodzin wielodzietnych; Promowanie prawidłowego modelu rodziny;	Budżet centralny	2016-2022
Wdrożenie i realizacja 3 letnich Programów Wspierania Rodziny	GOPS UG GZEAS PCPR	Liczba zrealizowanych 3 – letnich Programów	Wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny w wypełnianiu swoich funkcji; Kształtowanie prawidłowych	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

	KURATORZY GKRPA POLICJA		wzorców funkcjonowania rodziny; Kreowanie prawidłowego modelu rodziny; Aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny.		
Zapewnienie rodzinom niezbędnej bezpłatnej pomocy psychologa, prawnika oraz terapeuty ds. uzależnień	UG GOPS GKRPA	Liczba rodzin, którym udzielono specjalistycznego wsparcia.	Wypracowanie i udoskonalenie form pomocy specjalistycznej; Podjęcie działań w celu zapobiegania kryzysu w rodzinie; Wspieranie różnymi formami pomocy.	Budżet samorządowy	2016-2022
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin bezpłatnych posiłków w jednostkach oświatowych	GOPS UG GZEAS	Liczba dzieci i młodzieży objętych programem dożywiania;	Wyeliminowanie zagrożenia niedożywienia dzieci i młodzieży.	Budżet samorządowy, wojewódzki, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

(szkoły, przedszkola)					
Zabezpieczanie bezpłatnych miejsc kolonijnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	GOPS UG GZEAS GBP GKRPA Świetlice wiejskie	Liczba zorganizowanych wyjazdów; Liczba uczestniczących dzieci; Liczba dzieci korzystających ze świetlic wiejskich.	Zorganizowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego; Zmniejszenie zagrożeń wynikających z braku opieki w czasie wolnym od nauki; Promowanie aktywnego wypoczynku wśród dzieci i młodzieży rozwijanie zainteresowań.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

**CEL OPERACYJNY 2. BUDOWA LOKALNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE, DZIAŁANIA
PODNOŚĄCE POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA**

DZIAŁANIE	PARTNERZY REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Wdrażanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar	GOPS UG GKRPA GZEAS PCPR POLICJA KURATORZY	Liczba zrealizowanych programów; Liczba podjętych działań w ramach programu.	Zapobieganie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie; Wzrost świadomości wśród lokalnej społeczności dot. przemocy w rodzinie	Budżet samorządowy; Fundusze zewnętrzne.	2016-2022
Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	GOPS POLICJA GKRPA ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY SŁUŻBA ZDROWIA	Liczba prawidłowo zdiagnozowanych środowisk; Liczba założonych Niebieskich Kart; Liczba podjętych działań i interwencji	Prawidłowe zdiagnozowanie problemu przemocy domowej; Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie; Prawidłowe wsparcie	Budżet samorządowy; Fundusze zewnętrzne.	2016-2022

	GZEAS KURATORZY	Liczba udzielonych konsultacji psychologa, prawnika, pracownika socjalnego.	rodzin w których zdiagnozowano przemoc.		
Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”	GOPS POLICJA GKRPA ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY KURATORZY PCPR	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – A; Liczba rodzin objętych procedurą; Liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie; Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego	Zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie; Zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą domową.	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne	2016-2022

		stosowania przemocy w rodzinie.			
Rozwój i wspieranie Zespołu Interdyscyplinarnego	GOPS UG POLICJA TKOPD PCPR KURATORZY GZEAS PCPR	Liczba posiedzeń Zespołu; Liczba wypracowanych planów pracy z rodziną; Liczba podjętych działań wobec sprawców przemocy; Liczba przeprowadzonych szkoleń członków Zespołu Interdyscyplinarnego	Wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz zwiększenie profesjonalnych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie; Zwiększenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej; Zbudowanie koalicji na rzecz pomagania osobom doświadczającym przemocy.	Budżet samorządowy	2016-2022

<p>Zwiększenie pomocy i ochrony osób doświadczających przemocy</p>	<p>GOPS ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY GKRPA POLICJA PCPR KURATORZY</p>	<p>Liczba powołanych grup roboczych; Liczba planów pracy z osobami doświadczającymi przemocy; Liczba osób odizolowanych od sprawców przemocy; Liczba rodzin, którym udzielono specjalistycznego wsparcia.</p>	<p>Zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie; Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy.</p>	<p>Budżet samorządowy</p>	<p>2016-2022</p>
<p>Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>GOPS UG ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY GKRPA</p>	<p>Liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych; Liczba zrealizowanych projektów;</p>	<p>Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; Podniesienie świadomości społecznej w</p>	<p>Budżet samorządowy; Fundusze zewnętrzne.</p>	<p>2016-2022</p>

			obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych	GOPS UG ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY GKRPA POLICJA PCPR KURATORZY	Liczba wspólnych spotkań; Liczba przebytych szkoleń Zespołu Interdyscyplinarnego; Liczba wypracowanych planów działań.	Zwiększenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej; Zbudowanie koalicji na rzecz pomagania osobom doświadczającym przemocy; Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.	Budżet samorządowy; Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Monitoring skuteczności działań	GOPS UG GKRPA	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, na skutek	Wzmocnienie i upowszechnienie działań	Budżet samorządowy;	2016-2022

pomocowych	PCPR POLICJA KURATORZY ZESPOŁ INTERDYSCYPLINARNY	ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy; Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia;	profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie; Zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie	Fundusze zewnętrzne	
------------	--	--	---	---------------------	--

CELOPERACYJNY 3. DZIAŁANIA PODNOSZĄCE POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA

DZIAŁANIE	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Rozbudowa systemu monitoringu obiektów oraz przestrzeni publicznych o szczególnie wysokim stopniu realnego zagrożenia przejawami wandalizmu lub zakłócenia porządku publicznego oraz organizowanie dodatkowych służb funkcjonariuszy policji	UG POLICJA GKRPA	Liczba podpisanych porozumień o współpracy z KPP w Inowrocławiu; Liczba obiektów w których funkcjonuje system monitoringu; Liczba zdarzeń mających znamiona zakłócenia porządku publicznego.	Spadek przestępczości; Zwiększenie wykrywalności sprawców wykroczeń i przestępstw; Zwiększenie dyscypliny społecznej w obawie przez w wykryciem sprawstwa.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne.	2016-2022
Realizacja Projektów zapewniających poczucie bezpieczeństwa na terenie Gminy	UG POLICJA GOPS GZEAS GKRPA	Liczba zrealizowanych projektów; Liczba podpisanych porozumień.	Wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Inowrocław.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne.	2016-2022

<p>Zapewnienie w szkołach Gminy i w świetlicach wiejskich regularnych spotkań dzieci i młodzieży z policją, wspólna realizacja programów profilaktycznych</p>	<p>GZEAS POLICJA GKRPA UG</p>	<p>Liczba zorganizowanych spotkań; Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w spotkaniach; Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych.</p>	<p>Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży; Zapobieganie patologiom społecznym; Wypracowanie zaufania do policji.</p>	<p>Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne.</p>	<p>2016-2022</p>
---	---	---	---	---	------------------

CEL OPERACYJNY 4. WZMOCNIENIE RELACJI RODZINNYCH POPRZEZ PRAWIDŁOWE SPĘDZANIE CZASU WOLNEGO

,

DZIAŁANIE	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	GOPS UG GZEAS GKRPA	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z wypoczynku; Ilość dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicach wiejskich; Ilość zorganizowanych imprez sportowo-rekreacyjnych.	Zmniejszenie zagrożeń wynikających z braku opieki w czasie wolnym od nauki; Rozwijanie zainteresowań i zdobywanie nowych umiejętności.	Budżet samorządowy, wojewódzki; Fundusze zewnętrzne.	2016-2022
Promowanie aktywnych form wypoczynku rodzin	GOPS UG GKRPA	Liczba zorganizowanych działań promocyjnych;	Aktywne spędzenie czasu wolnego rodzin; Zwiększenie aktywności	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

		Liczba zorganizowanych imprez.	mieszkańców w uczestniczeniu w życiu społecznym Gminy.		
Organizacja imprez kulturalno-rozrywkowych	UG GOPS GBP Organizacje pozarządowe Świetlice wiejskie	Liczba zrealizowanych projektów; Liczba zorganizowanych imprez.	Aktywizowanie mieszkańców i ich rodzin w życiu kulturalnym gminy; Poprzez zacieśnienie relacji rodzinnych.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

CEL STRATEGICZNY 2

UTRZYMANIE OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W TYM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W ŚRODOWISKU ZAMIESZKANIA ORAZ UMOŻLIWIENIE IM UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM

CEL OPERACYJNY 1. DZIAŁANIA W CELU ZDIAGNOZOWANIA ŚRODOWISK OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W TYM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

DZIAŁANIE	PARTNERZY- REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANOSWANIA	TERMIN REALIZACJI
Praca socjalna w środowiskach osób starszych i niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	GOPS UG PCPR Organizacje pozarządowe Służba Zdrowia	Liczba prawidłowo zdiagnozowanych środowisk; Liczba osób objętych pomocą w formie usług; Liczba osób, którym udzielono specjalistycznego wsparcia w tym finansowego.	Prawidłowa diagnoza środowiska; Właściwe rozeznanie potrzeb; Prawidłowo zorganizowane właściwe formy wsparcia; Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych; Wyrównanie poziomu życia osób	Budżet samorządowy, wojewódzki	2016-2022

			starszych i niepełnosprawnych.		
Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	PCPR GOPS UG Służba Zdrowia	Liczba zawartych porozumień o współpracy; Liczba zorganizowanych wspólnie działań.	Wypracowanie spójnego systemu współpracy; Właściwe zorganizowanie form wsparcia; Wyrównanie poziomu życia osób starszych i niepełnosprawnych.	Budżet samorządowy, wojewody Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych zajmujących się problematyką osób starszych i niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	GOPS UG	Liczba ukończonych szkoleń; Liczba osób uczestniczących w szkoleniach; Liczba usług dla osób starszych.	Wzrost kompetencji pracowników socjalnych w niesieniu wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym w tym z zaburzeniami psychicznymi; Zwiększenie świadomości służb społecznych sprzyjającej integracji z osobami niepełnosprawnymi i starszymi.	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Udzielanie wsparcia finansowego osobom starszym i	GOPS	Liczba zdiagnozowanych środowisk;	Zapobieganie ubóstwu osób starszych;	Budżet samorządowy,	2016-2022

niepełnosprawnym w tym z zaburzeniami psychicznymi		Liczba wydanych decyzji administracyjnych; Liczba osób i rodzin objętych wsparciem.	niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi; Wyrównanie poziomu życia osób starszych i niepełnosprawnych.	Fundusze zewnętrzne	
--	--	--	--	---------------------	--

**CEL OPERACYJNY 2. WSPARCIE RODZINY W ZAPEWNIENIU OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I
NIEPELNOSPRAWNYMI W TYM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI
I POZOSTAWIENIE TYCH OSÓB W ŚRODOWISKU NATURALNYM**

DZIAŁANIE	PARTNERZY- REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Sprawną realizacją zorganizowanej pomocy w formie usług i specjalistycznych usług opiekuńczych	UG GOPS Organizacje pozarządowe Służba zdrowia	Liczba prawidłowo zdiagnozowanych środowisk; Liczba osób, którym zapewniono pomoc usługową; Liczba osób pozostawionych dzięki zorganizowanej pomocy usługowej w środowisku naturalnym.	Pozostawienie osób starszych i niepełnosprawnych w naturalnym środowisku; Ograniczenie umieszczeń w DPS; Minimalizowanie potencjalnych przyczyn wykluczenia społecznego.	Budżet samorządowy, wojewody, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Zapewnienie wsparcia prawnego, psychologicznego, socjalnego oraz materialnego rodzinom	GOPS UG PCPR GKRPA	Liczba rodzin, którym zapewniono specjalistyczne wsparcie; Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia materialnego.	Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa rodzin i osób w kryzysie; Właściwie udzielona pomoc i wsparcie; Wspieranie rodzin i informowanie o	Budżet samorządowy, wojewody, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

			możliwości i konieczność zwracania się o pomoc.		
Upowszechnianie informacji o prawach, uprawnieniach, formach pomocy skierowanych do osób starszych niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	GOPS UG Organizacje pozarządowe, Służba zdrowia	Liczba zorganizowanych kampanii społecznych; Liczba rozpropagowanych materiałów edukacyjnych (plakatów, ulotek).	Minimalizowanie potencjalnych przyczyn wykluczenia społecznego osób starszych; niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi; Wzrost świadomości dot. możliwości udzielenia właściwego wsparcia; Zwiększenie świadomości społeczeństwa sprzyjającej integracji z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Realizacja projektów w szkołach na terenie Gminy Inowrocław na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	GZEAS GOPS UG	Liczba zrealizowanych projektów; Liczba spotkań; Liczba przeprowadzonych kampanii społecznych w szkołach.	Budowanie systemu wsparcia dla osób w starszych i niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi poprzez projekty realizowane w placówkach szkolnych.	Budżet samorządowy, Fundusze wewnętrzne	2016-2022

--	--	--	--	--	--

**CEL OPERACYJNY 3. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ
OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

DZIAŁANIE	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Wsparcie psychologiczne,	GOPS GKRPA	Liczba udzielonych porad;	Podniesienie poziomu samoooceny wśród osób	Budżet samorządowy	2016-2022

socjalne i prawne osób starszych i niepełnosprawnych	UG	Liczba rodzin i osób objętych wsparciem.	starszych i niepełnosprawnych; Zapobieganie powstania kryzysu w rodzinie.		
Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób zaburzonych psychicznie	UG GOPS Służba Zdrowia	Liczba osób będących uczestnikami placówki; Ilość i forma zorganizowanych zajęć.	Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych; Stworzenie możliwości integracji społecznej; Rozwijanie psychofizycznej sprawności uczestników; Wyjście z izolacji.	Budżet centralny, samorządowy, PFRON, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób starszych	UG GOPS Służba zdrowia	Utworzona placówka; Liczba osób będących uczestnikami placówki; Ilość i forma zorganizowanych zajęć,	Aktywizacja społeczna osób starszych; Stworzenie możliwości integracji społecznej osób starszych; Rozwijanie psychofizycznej sprawności uczestników; Wyjście z izolacji	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Utworzenie warsztatów Terapii Zajęciowej dla osób zaburzonych	UG GOPS Służba zdrowia	Liczba uczestników warsztatów, Liczba	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych;	Budżet samorządowy, budżet centralny,	2016-2022

psychicznie		zaktywizowanych zawodowo uczestników warsztatów	Rozwijanie psychofizycznej sprawności uczestników; Wyjście z izolacji	PEFRON Fundusze zewnętrzne	
Utworzenie mieszkań treningowych dla osób zaburzonych psychicznie	UG GOPS Służba zdrowia	Liczba utworzonych mieszkań; Liczba osób umieszczonych w mieszkaniach treningowych; Liczba podjętych działań przez uczestnika, ilość osób, którym udzielono specjalistycznego wsparcia; Liczba uczestników samodzielnie funkcjonujących.	Poprawa samodzielnego funkcjonowania w środowisku naturalnym osoby niepełnosprawnej z zaburzeniami psychicznymi; Alternatywa dla umieszczeń w DPS.	Budżet samorządowy, centralny, PFRON, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Realizacja projektów mających na celu aktywizację osób starszych i niepełnosprawnych	UG GOPS PCPR Organizacje pozarządowe	Liczba zrealizowanych projektów; Liczba podpisanych porozumień o partnerstwie; Liczba uczestników	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych; Aktywizacja społeczna osób starszych; Zapobieganie	Budżet samorządowy, PFRON, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

			wykluczeniu społecznemu.		
--	--	--	--------------------------	--	--

CEL STRATEGICZNY 3

ROZWÓJ AKTYWNYCH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE WSPARCIA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

CEL OPERACYJNY 1. WSPARCIE DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH BEZROBOCIEM I UBÓSTWEM

DZIAŁANIE	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	GOPS PUP CIS UG	Liczba osób objętych pracą socjalną; Liczba osób objętych kontraktem socjalnym; Liczba osób uczestniczących w kursach zawodowych i przekwalifikujących; Liczba osób skierowanych do CIS; Liczba osób, które podjęły pracę.	Poprawa sytuacji materialnej; Zmiana umiejętności zawodowych, nabycie nowych umiejętności niezbędnych do poszukiwania pracy.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Objęcie szczególną pomocą osób pozostających bez pracy przez GOPS oraz PUP w Inowrocławiu	GOPS PUP UG	Liczba osób objętych wsparciem w formie poradnictwa specjalistycznego; Liczba osób objętych wsparciem finansowym; Liczba osób uczestniczących w kursach przekwalifikowania	Zmiana stereotypów; Prawidłowe wsparcie ze strony służb społecznych; Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

		zawodowego.			
Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi w oparciu o kontrakt socjalny	GOPS	Liczba sporządzonych kontraktów socjalnych; Liczba podjętych działań w oparciu o kontrakt socjalny socjalnych.	Zmotywowanie klientów GOPS do aktywizacji zawodowej poprzez realizację postanowień kontraktu socjalnego	Budżet samorządowy	2016-2022
Realizacja programów, których celem jest aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych	UG GOPS CIS Organizacje pozarządowe	Liczba zrealizowanych programów; Liczba podpisanych porozumień o partnerstwie; Liczba uczestników.	Umożliwienie nabycia nowych umiejętności zawodowych; Aktywizacja zawodowa i społeczna; Możliwość podjęcia zatrudnienia i zapobieganie wykluczeniu społecznemu.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

CEL OPERACYJNY 2. ŁAGODZENIE SKUTKÓW BEZROBOCIA

DZIAŁANIE	PARTNERZY- REALIZATORZY	WSKAŹNIK	PRZEWIDYWANE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN
-----------	----------------------------	----------	--------------	------------------------	--------

		EWALUACJI	EFEKTY		REALIZACJI
Podjęmowanie współpracy z PUP w zakresie upowszechniania ofert pracy, kursach zawodowych, informacji o wolnych miejscach pracy	GOPS UG PUP	Liczba osób uczestniczących w kursach zawodowych i kwalifikacyjnych; Liczba otrzymanych ofert o wolnych miejscach pracy.	Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych; Zapobieganie wykluczeniu społecznemu.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Organizowanie prac społecznie użytecznych na terenie Gminy Inowrocław	UG GOPS PUP	Liczba podpisanych porozumień o organizacji prac społecznie użytecznych; Liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych.	Regularna współpraca z PUP; Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych; Zapobieganie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Organizowanie robót publicznych na terenie Gminy Inowrocław	UG PUP	Liczba zawartych porozumień o organizację robót publicznych; Liczba osób podejmujących zatrudnienie.	Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy; Zapobieganie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Organizowanie prac interwencyjnych na terenie	UG PUP	Liczba zawartych porozumień o	Aktywizacja zawodowa	Budżet samorządowy,	2016-2022

Gminy Inowrocław		organizacje prac interwencyjnych; Liczba osób podejmujących zatrudnienie.	mieszkańców gminy; Zapobieganie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu; Podniesienie kompetencji i umiejętności zawodowych.	Fundusze zewnętrzne	
Realizacja projektów systemowych	GOPS UG Organizacje pozarządowe	Liczba zrealizowanych projektów systemowych; Liczba zawartych kontraktów socjalnych; Liczba uczestników biorących udział w projekcie.	Zapobieganie wykluczeniu społecznemu; Aktywizacja społeczna i zawodowa; Aktywna integracja; Podniesienie poczucia własnej wartości.	Budżet samorządowy, centralny; Fundusze zewnętrzne	2016-2022

CEL OPERACYJNY 3. ROZWÓJ EKONOMII SPOŁECZNEJ

DZIAŁANIA	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Działalność i rozwój Centrum Integracji Społecznej	CIS UG GOPS PUP	Liczba osób długotrwale bezrobotnych skierowanych do CIS; Liczba osób z którymi podpisano Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego; Liczba osób, które podjęły zatrudnienie wspierane.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób długotrwale bezrobotnych; Aktywna integracja; Podniesienie poczucia własnej wartości; Wyjście z izolacji osób długotrwale bezrobotnych; Promocja i rozwój CIS.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Powstanie i rozwój spółdzielni socjalnej	UG GOPS CIS PUP Organizacje pozarządowe	Liczba powstałych spółdzielni socjalnych; Liczba osób długotrwale bezrobotnych zaktywizowanych zawodowo i społecznie.	Obniżenie kosztów społecznych i stworzenie lepszych warunków powrotu na rynek pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym; Rozwijanie przedsiębiorczości i zwiększanie aktywności	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

			społecznej poprzez wykorzystanie potencjału ludzkiego.		
Zwiększenie zainteresowania ekonomią społeczną i promocja jej założeń	UG CIS Organizacje pozarządowe GOPS PUP	Ilość wydanych broszur informacyjnych – dobre praktyki; Liczba kampanii informacyjno-edukacyjna na terenie gminy; stworzenie strony internetowej m.in. promującej działalność podmiotów ekonomii społecznej; Liczba zorganizowanych specjalistycznych szkoleń, spotkań, konferencji, festynów i wyjazdów studyjnych.	Koncentracja działań na osobach zagrożonych wykluczeniem społecznym tj. długotrwale bezrobotnych, bezdomnych, uzależnionych i izolowanych; Aktywna promocja ekonomii społecznej.	Budżet centralny, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

CEL STRATEGICZNY 4

PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAGROŻONYCH TYM ZJAWISKIEM DZIECI I MŁODZIEŻY.

CEL OPERACYJNY 1. POPRAWA SYTUACJI RODZIN I OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UZALEŻNIEŃ

DZIAŁANIE	PARTNERZY- REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Wsparcie dla rodzin i osób dotkniętych problemem uzależnień	GOPS GKRPA UG	Liczba osób którym udzielono wsparcia; Liczba rodzin dotkniętych problemem uzależnień; Liczba dzieci, którym udzielono profesjonalnej pomocy; Liczba osób skierowanych na leczenie; Liczba osób, które podjęły terapię;	Zapobieganiu ubóstwu rodzin i osób dotkniętych problemem uzależnienia; Przeciwdziałanie marginalizacji osób uzależnionych i ich rodzin poprzez osłonę socjalną.	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Bezpłatny dostęp do pomocy prawnej,	GOPS GKRPA	Liczba osób którym udzielono	Umożliwienie specjalistycznego,	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

psychologicznej, pracy socjalnej dla osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień	UG	specjalistycznego wsparcia; Liczba osób objętych pracą socjalną;	bezpłatnego wsparcia specjalistów.		
Dostęp do pomocy terapeutycznej, działalność punktu konsultacyjnego	GOPS GKRPA UG	Liczba osób skierowanych na terapię; Liczba osób objętych wsparciem punktu konsultacyjnego; Liczba osób uczestniczących w terapii.	Możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy terapeuty ds. uzależnień; Zapobieganie marginalizacji osób i rodzin dotkniętych uzależnieniem.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznym uzależnionym w celu mobilizacji go do podjęcia leczenia	GOPS GKRPA	Ilość podjętych terapii przez osoby uzależnione; Ilość skierowanych osób na przymusowe leczenie.	Stworzenie modelu współpracy pracownika socjalnego i konsultanta-psychologa, którego celem będzie podjęcie terapii przez osobę uzależnioną lub skierowanie jej na przymusowe leczenie.	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne	2016-2022

CEL OPERACYJNY 2. PROWADZENIE DZIAŁAŃ EDUKACYJNO- INFORMACYJNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

DZIAŁANIE	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Organizowanie i realizacja szkolnych programów profilaktycznych	GKRPA GZEAS GOPS UG	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych w szkołach na terenie Gminy; Liczba zorganizowanych kampanii edukacyjno-informacyjnych; Liczba udostępnionych materiałów Edukacyjnych.	Wsparcie dla organizacji zajęć i programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia.	Budżet samorządowy	2016-2022
Promowanie działań edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach w formie pogadarek i spotkań	GKRPA GZEAS GOPS UG POLICJA	Liczba uczniów uczestniczących w spotkaniach i pogadankach; Liczba podmiotów prowadzących	Wzrost świadomości wśród dzieci i młodzieży na temat skutków uzależnień.	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne	2016-2022

		działania.			
Organizacja czasu wolnego propagującego ideę trzeźwego oraz zdrowego stylu życia	GKRPA GOPS UG POLICJA	Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych; Liczba zorganizowanych zajęć sportowych; Liczba dzieci uczestniczących w wyjazdach w okresie przerw nauki w szkole	Zwiększenie skuteczności działań w zakresie profilaktyki wśród dzieci i młodzieży.	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne	2016-2022

CEL OPERACYJNY 3. WSPIERANIE PROFILAKTYKI PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I UZALEŻNIEŃ

DZIAŁANIE	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
-----------	-----------------------------	-----------------------	------------------------	------------------------	----------------------

Wdrażanie i realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	GKRPA GOPS UG POLICJA Służba zdrowia Świetlice wiejskie CIS	Liczba zrealizowanych Programów; Liczba podjętych działań w ramach Programu.	Ograniczenie skali występujących na terenie gminy uzależnień oraz negatywnych następstw; Wspieranie rozwoju lecznictwa odwykowego poprzez zakup dodatkowych programów profilaktycznych, terapeutycznych wychodzących poza kontrakt z NFZ	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych	GKRPA	Liczba opiniowanych wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych; Ilość przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży	Zapobieganie sprzedaży alkoholu bez stosownych zezwoleń; Zapobieganie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.	Budżet samorządowy	2016-2022
Wspieranie działań GKRPA	GKRPA UG GOPS	Liczba odbytych szkoleń; Liczba osób objętych	Zwiększenie skuteczności działań GKRPA.	Budżet samorządowy	2016-2022

	POLICJA KURATORZY	pracą GKRPA; Ilość zakupionych i wdrożonych programów profilaktycznych.			
--	----------------------	---	--	--	--

CEL STRATEGICZNY 5

ROZWÓJ INTEGRACJI MIESZKAŃCÓW GMINY INOWROCŁAW

CEL OPERACYJNY 1. ROZWÓJ OFERTY SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ MIESZKAŃCÓW

DZIAŁANIE	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Rozwój zajęć poza lekcyjnych (realizowanych w różnych formach, np. kółek, konkursów, turniejów sportowych, wycieczek i obozów edukacyjnych) doskonających wiedzę i umiejętności	GZEAS UG	Liczba młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych; Liczba zorganizowanych różnorodnych form zajęć.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

oraz rozwijających pasje i zainteresowania.					
Integrowanie społeczności lokalnej poprzez organizację sezonowych imprez kulturalnych z wykorzystaniem atrakcyjnych plenerów gminy	UG GKRPA	Liczba zorganizowanych imprez kulturalno-integracyjnych na terenie gminy; Liczba sołectw uczestniczących w organizacji imprez kulturalnych; Liczba zaangażowanych osób.	Wzrost poczucia tożsamości z własnym regionem	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Długotrwałe kształtowanie zainteresowań kulturalnych dzieci i młodzieży oraz ich umiejętności korzystania z dostępnej oferty kulturalnej	GZEAS UG	Liczba zorganizowanych kampanii promujących dziedzictwo kulturowe gminy; Liczba zorganizowanych imprez dla dzieci i młodzieży.	Wzrost poczucia tożsamości z regionem; Wzrost zainteresowania dziedzictwem kulturowym gminy.	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Aktywna promocja walorów turystycznych Gminy	UG Organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych kampanii	Zachowanie dziedzictwa kulturowego;	Budżet samorządowy Fundusze zewnętrzne	2016-2022

		promocyjnych; Liczba zorganizowanych imprez turystycznych.	Zwiększenie dostępności do zasobów turystycznych gminy.		
--	--	---	---	--	--

CEL OPERACYJNY 2. WYZWALANIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ WE WSPÓLNOCIE LOKALNEJ

DZIAŁANIE	PARTNERZY - REALIZATORZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	TERMIN REALIZACJI
Organizacja imprez kulturalnych na terenie sołectw i wsi	Sołtysi Organizacje pozarządowe UG	Liczba zorganizowanych lokalnych imprez, dożynek, spotkań integracyjnych; Liczba miejscowości uczestniczących w lokalnych imprezach, Liczba uczestników	Aktywna integracja mieszkańców; Poczucie odpowiedzialności za własną miejscowość i gminę.	Fundusz sołecki, Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022
Realizacja projektów promujących Gminę Inowrocław	UG Sołtysi Mieszkańcy Gminy Inowrocław; Organizacje pozarządowe.	Liczba zrealizowanych projektów; Liczba uczestników; Liczba zaangażowanych osób i instytucji w realizację projektów	Aktywna i długofalowa promocja Gminy Inowrocław i jej walorów turystycznych.	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

Włączanie mieszkańców w proces diagnozowania sytuacji społecznej w gminie	Sołtysi UG Organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych warsztatów; Liczba przeprowadzonych ankiet; Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych	Wzrost poczucia odpowiedzialności wśród mieszkańców za lokalną politykę społeczną.	Budżet samorządowy	2016-2022
Rozwój form samopomocy wśród mieszkańców poszczególnych sołectw	Sołtysi. Mieszkańcy Gminy Inowrocław UG	Liczba lokalnych inicjatyw; Liczba utworzonych grup samopomocy; Liczba uczestników oddolnych inicjatyw lokalnych.	Wyzwalanie inicjatyw wśród społeczności lokalnej	Budżet samorządowy	2016-2022
Organizacja spotkań edukacyjno-informacyjnych na terenie wsi	UG Organizacje pozarządowe Sołtysi Mieszkańcy Gminy Inowrocław	Liczba zorganizowanych spotkań; Liczba uczestników; Liczba zrealizowanych pogadań edukacyjno-informacyjnych	Aktywizacja społeczna mieszkańców Gminy Inowrocław; Poprzez uczestnictwo w spotkaniach wzrost świadomości w wielu dziedzinach	Budżet samorządowy, Fundusze zewnętrzne	2016-2022

WDRAŻANIE I ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022 obejmuje swoim zasięgiem okres sześciu lat. Zakłada ciągłość w realizacji wytyczonych celów i kierunków działań z zachowaniem wymogu wprowadzania koniecznych zmian dostosowanych do aktualnej sytuacji ekonomicznej i społecznej.

Wdrażanie Strategii będzie się odbywać poprzez programy operacyjne (regionalne, wojewódzkie, sektorowe). Istotnym elementem każdego programu jest szczegółowa alokacja środków na poszczególne cele i działania danego programu. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się do realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Inowrocław na lata 2016-2022.

Podstawowe instrumenty wdrażania Strategii to:

- Regionalne Programy Operacyjne;
- Wojewódzkie Programy Operacyjne;
- inne Programy Operacyjne.

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie Strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu

Procedura i koordynacja wdrażania Strategii

Zgodnie z art. 110, pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Inowrocław na lata 2016-2022 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów realizujących Strategię w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych.

Procedura i koordynacja wdrażania Strategii będzie przebiegać w następujących etapach:

1. Przyjęcie do realizacji niniejszej Strategii w drodze Uchwały Rady Gminy Inowrocław
2. Powołanie Zarządzeniem Wójta Zespołu ds. wdrożenia i koordynacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022.

Do głównych zadań Zespołu będzie należeć koordynowanie prac, by osiągnąć efekty w procesie wdrażania. Zasady działania zespołu zostaną określone Zarządzeniem Wójta Gminy Inowrocław.

Zespół będzie odpowiedzialny za następujące zadania:

- koordynację jednostek zaangażowanych we wdrażanie strategii;
  - monitoring (systematyczne zbieranie i analiza informacji dot. realizowanych lub zrealizowanych działań niezbędnych do oceny, czy zmierzają one w wyznaczonym celu przynosząc zakładane zmiany);
  - gromadzeniu danych pozwalających zidentyfikować problemy pojawiające się w trakcie wdrażania dokumentu.
3. Powiązanie z integralną częścią Gminnej Strategii - gminnych programów takich jak: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Gminny Program Wspierania Rodziny, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie .
  4. Wdrożenie systemu monitorowania, ewaluacji oraz sprawozdawczości realizowanych działań/projektów.
  5. Promocja Strategii wśród mieszkańców gminy, w tym osób kluczowych kształtujących w gminie politykę społeczną, przedstawicieli różnych podmiotów działających w sferze polityki społecznej i organizacji pozarządowych

Źródła finansowania

Środki finansowe na realizację działań zaplanowanych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022 będą pochodzić z:

- budżetu Gminy Inowrocław;
- budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych;
- budżetu państwa na finansowanie realizacji zadań zleconych;
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- Funduszy Europejskich;

- i innych programów i grantów .

Monitoring i ewaluacja Strategii

Skuteczność funkcjonowania przyjętej Strategii uwarunkowana będzie od monitoringu i ewaluacji. Monitoring Strategii i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku zmian społecznych. Monitoring jest więc stałą i ciągłą obserwacją ilościowych oraz jakościowych zmian, określonych wielkości, mających na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022, a także jej ocenę i ewaluację w niezbędnych obszarach. Monitoring służyć będzie przede wszystkim badaniu i ocenie sposobów oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia. Pozwoli również śledzić aktualne postępy w realizacji Strategii.

Najlepszym kryterium monitoringu i ewaluacji Strategii będą zmiany w zmniejszeniu eskalacji problemu lub całkowitym jego wyeliminowaniu. Bazą informacji statystycznej, zbieranej na potrzeby wskaźników monitorowania będą źródła statystyki państwowej – GUS na poziomie Gminy Inowrocław. Poza tym bazę tą stanowiły będą informacje i dane otrzymane od jednostek i podmiotów biorących udział w programach związanych z poszczególnymi celami realizacji Strategii.

Celem ewaluacji jest systematyczna ocena działań realizowanych w ramach strategii pod kątem następujących kryteriów:

- skuteczność – ocena w jakim stopniu realizowane są cele założone w strategii;
- użyteczność – ocena w jakim stopniu zrealizowane działania odpowiadają potrzebom odbiorców.

Dane do ewaluacji zbierane będą corocznie i posłużą ocenie stopnia realizacji założeń Strategii.

Wnioski płynące z monitoringu i ewaluacji mają posłużyć zmodyfikowaniu realizowanych działań oraz zaplanowanych działań priorytetowych w kolejnym roku.

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022 będzie uzależniona od wielu czynników, za które najważniejsze

uznaje się;

- sytuację finansową samorządu lokalnego;
- stopień zaangażowania lokalnych zasobów instytucjonalnych oraz organizacji;
- aktywność mieszkańców Gminy Inowrocław.

Strategia będzie realizowana do roku 2022, co nie oznacza, że jest ona dokumentem zamkniętym.

Sprawozdawczość, aktualizacja i promocja Strategii

Sprawozdawczość, aktualizacja i promocja Strategii sporządzana będzie przez powołany zarządzeniem Wójta Gminy Inowrocław Zespół ds. wdrażania i koordynacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022

Do 30 marca każdego roku jednostka i podmioty realizujące działania Strategii będą składały Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu pisemną informację dot. wskaźników realizacji poszczególnych celów strategicznych wskazanych w dokumencie. Na podstawie danych uzyskanych od realizatorów, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu przygotowuje podsumowanie Strategii w danym roku, które zostanie zaprezentowane podczas spotkania Zespołu ds. wdrożenia i koordynacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022. Zespół prowadząc monitoring zapisów strategicznych będzie także zbierał systematycznie i analizował informacje dotyczące realizowanych bądź zrealizowanych już wcześniej działań.

Dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

Zespół będzie oceniał poziom wdrożenia zapisów strategicznych raz na rok, a następnie przygotowuje raport z monitoringu. Ocena realizacji Strategii będzie odbywać się pod kątem:

- stopnia realizacji założeń oraz celów;
- efektywności, rzetelności i jakości realizowanych w jej ramach zadań

Zawartą ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie wraz ze sprawozdaniem z realizacji Strategii, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w

Inowrocławiu przedłoży Wójtowi Gminy Inowrocław i Radzie Gminy Inowrocław do końca miesiąca maja każdego roku kalendarzowego, sugerując ewentualne przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Procedura aktualizacji dokumentu

Procedura ma na celu określenie zasad wprowadzenia zmian do dokumentu w związku z możliwością wystąpienia szeregu zmian społecznych, ekonomicznych i gospodarczych.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław została opracowana na okres 6 lat. Ponieważ jest ona dokumentem otwartym jej założenia mogą być zmodyfikowane.

Szczegółowy proces aktualizacji dokumentu opracowany zostanie przez Zespół ds. wdrażania i koordynacji Gminnej. Aktualizacja Strategii będzie przeprowadzona w połowie okresu programowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022, po przeprowadzeniu jej ewaluacji i konsultacji społecznych w zakresie m.in. identyfikowania problemów i potrzeb społecznych.

Wszelkie zmiany do Strategii zatwierdzane są Uchwałą Rady Gminy Inowrocław.

Promocja Strategii

Działania promocyjne będą służyły z jednej strony upowszechnianiu informacji na temat bieżącego stanu realizacji Strategii, ale również pozyskiwaniu coraz większego grona przedstawicieli społeczności lokalnej włączającego się w realizację i ocenę Strategii.

Celem działań promocyjnych będzie odpowiedź na pytanie czy mieszkańcy Gminy Inowrocław mają wystarczającą wiedzę o działaniach realizowanych przez władze naszej gminy. W związku z tym planuje się przeprowadzenie akcji informacyjnej w prasie lokalnej oraz na stronach internetowych. Akcje będą miały na celu na zapewnieniu bieżącego informowania opinii publicznej o kierunkach i zakresie zadań w obszarze polityki społecznej w perspektywie następnych kilku lat prowadzonych przez władze Gminy.

Działania promocyjne Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy

Inowrocław na lata 2016-2022 kierowane zostaną przede wszystkim do społeczności lokalnej, a jej promocja polegać będzie na:

- wykorzystywaniu nowoczesnych źródeł przekazu takich jak strona www., internet, poczta elektroniczna w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Strategii;
- organizowaniu warsztatów, prezentacji, imprez kulturalnych, propagujących możliwości wykorzystywania środków unijnych;
- dbaniu o przekazywanie wiedzy beneficjentom-mieszkańcom Gminy Inowrocław, o projektach i promocjach.

POWIĄZANIA STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022 została utworzona w oparciu o najważniejsze cele w dziedzinie polityki społecznej wyznaczone przez Unię Europejską:

- coroczny wzrost poziomu inwestycji w zasoby ludzkie;
- zmniejszenie populacji zagrożonej ubóstwem;
- promowanie kształcenia ustawicznego;
- tworzenie równych szans dla osób niepełnosprawnych;
- działanie na rzecz równego statusu kobiet i mężczyzn;
- działania na rzecz przyjaznego środowiska pracy;
- działania na rzecz zaangażowania partnerów społecznych w zarządzanie zmianami;
- popularyzacja działalności społecznej biznesu.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022 wpisuje się w istniejące dokumenty programowe na poziomie kraju, województwa i powiatu.

Przy opracowaniu strategii uwzględniono dokumenty programowe:

- Strategia Rozwoju Gminy Inowrocław na lata 2013-2020;
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata

2014-2020;

- Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2020 r.;
- Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2020 r.;
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014-2020;
- Strategia Europa 2020 .
- Pozostałe dokumenty strategiczne.

W dokumentach tych, priorytetem jest właściwie funkcjonująca rodzina oraz ograniczenie ryzyka ubóstwa wśród rodzin, rozwój systemu wspierania rodziny i dziecka. Ważnym tematem jest również ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz profilaktyka i minimalizowanie negatywnych dla rodziny skutków uzależnień.

UWAGI KOŃCOWE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022 służy rozszerzeniu usług społecznych, pogłębieniu form pracy socjalnej oraz rozszerzeniu współpracy pomiędzy instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: oświata, służba zdrowia, policja czy Centrum Integracji Społecznej. Strategia jest więc dokumentem, na bazie którego będą podejmowane działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnej. W ujęciu strategicznym pomoc społeczna w Gminie Inowrocław nie koncentruje się wyłącznie na udzielaniu wsparcia materialnego swoim klientom. W ramach wypracowanej Strategii przyjmuje się podejście do tak ważnej sfery, jaką jest problematyka społeczna, nastawiona głównie na wzmocnienie aktywnych postaw klientów Ośrodka, wdrożeniu modelu pomocy zintegrowanej oraz ścisłym powiązaniu instytucji zajmujących się problematyką społeczną w wypracowaniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób z problemami społecznymi. Problemy społeczne wymagają bowiem systemowego i interdyscyplinarnego podejścia, które daje szansę na strukturalne rozwiązania, które pozwolą nie tylko na usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej czy rozszerzenie form pomocy instytucjonalnej, ale na skuteczne rozwiązanie problemów poszczególnych grup docelowych z jednoczesnym wspieraniem rozwoju całej społeczności lokalnej.

Zapisy zawarte w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Inowrocław na lata 2016-2022 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

